

ДОКЛАД
ЗА ФАКТИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ И ДЕЙНОСТТА
НА „ТОПЛОФИКАЦИЯ-ШУМЕН”ЕАД

Настоящият доклад е изготвен от Временната комисия на Общински съвет-Шумен, създадена с Решение № 9 по протокол № 3 от 07.12.2011 год.

Временната комисия е в състав:

Христо Дечев – председател

Даниела Русева-член

Иван Капралов-член

Стоян Русев.член

Генчо Гатев-член

Николай Калев-член

Росица Антонова-член,представител на администрацията.

Задачите на доклада са определени с Решение № 9 на Общински съвет. С оглед осигуряване на необходимата за анализа информация комисията изготви искане до изп.директор на „Топлофикация-Шумен” ЕАД. Искането е заведено в дружеството под № 572/12.12.2011год. Съдържанието на необходимата информация е посочено в Приложение № 1 към доклада.

Проследявайки хронологично събитията,комисията определи датите,към които може да се съди за настъпването на съответните събития и съответно към които следва да се събере информацията за анализ.

Решението на Общински съвет за даване на съгласие за придобиване безвъзмездно от държавата на собственост върху капитала на „Топлофикация - Шумен” ЕАД е № 666 по протокол № 37 от 29.07.2010 год., а общината е едноличен собственик на капитала от 12.08.2010год.

Решението на общински съвет за нов съвет на директорите е № 775 по протокол № 43 от 14.01.2011 год., а Димитър Зайков е вписан като изпълнителен директор от 05.02.2011 год.

Съгласно приетата и обявена от дружеството счетоводна политика междинните финансови отчети се изготвят за всяко тримесечие. По тази причина комисията приема че:

- за финансовото състояние на дружеството към прехвърлянето на собствеността на капитала от държавата може да се съди по отчета към 30.09.2010 год.;

- за финансовото състояние на дружеството към прехода към доверително управление от страна на „ЕР ВЕ Е България” ООД може да се съди по годишният финансов отчет за 2010 год.;

- за текущото финансово състояние на дружеството следва да се съди по междинния финансов отчет към 30.09.2011 год.

Всички опити на временната комисия да получи необходимата за изпълнение на задачата информация останаха без резултат. Направи се опит за получаване на информация чрез проедставителя на общината и члена на Съвета на директорите Максим Иванов. Председателят на комисията поиска съдействие от кмета за организиране на среща с изпълнителния директор, но въпреки обещанието такава не се проведе.

Изпълнителният директор на „Топлофикация - Шумен” ЕАД г-н Зайков и гл.счетоводител г-жа М. Георгиева отказа всякава информация.

С този отказ са нарушени както следва:

Първо, Решение № 9 по протокол № 3 от 07.12.2011 год., което няма как да се изпълни без информация.

Второ, чл. 59 и чл. 61 от Наредбата за условията и реда за упражняване на правата на собственост на общината в търговски дружества с общинско участие в капитала, за участието на общината в граждански дружества и в сдружения с нестопанска цел, съгласно които общинските търговски дружества са длъжни да разкриват публично тримесечните финансови отчети за дейността си в срок от 30 календарни дни от края на всяко тримесечие.

Трето, чл. 224 от Търговския закон, съгласно който акционерите имат правото на информация с оглед упражняване на контролните им функции.

Четвърто, чл. 237 от Търговския закон, съгласно който членовете на Съвета на директорите имат еднакви права и задължения, независимо от вътрешното разпределение на функциите между тях и предоставянето на право на управление и представителство на някои от тях.

Несъмнено отказът да се предостави необходимата информация за състоянието на дружеството и дейността на частния партньор е в разрез и с принципите на публично-частното партньорство.

Обективно възможностите на комисията за анализ се ограничиха и това се отразява върху пълнотата и точността на направените изводи за текущото състояние на дружеството и последствията от предоставяне на доверително управление. Множество от важните за преценката въпроси останаха без отговор на този етап.

Липсата на актуална информация принуди Временната комисия да търси отговор на зададените от Общинския съвет въпроси в рамките на информацията за дружеството от края на 2010 год.

1. АНАЛИЗ НА ПЕРИОДА НА УПРАВЛЕНИЕ НА ИВАН КУНЕВ И ХРИСТО ХРИСТОВ

Информация за управлението на двамата изпълнителни директори се съдържа в Приложение № 2. На тази основа са направени следните заключения за управлението на дружеството:

1.1. За периода на управление на Иван Кунев :

- формира се трайна и необратима тенденция на ежегоден спад на продажбите на топлоенергия;

- в обратна посока се движат разходите за производство и продажба, като достигат в края на периода до 7 515 хил. лв. при нетни приходи от продажби 3 140 хил. лв.;

- загубите по преноса на топлоенергия растат ежегодно и от 33.84 % в началото на периода достигат до 53.73 в края на периода /при производство на топлоенергия за пренос в размер на 39.719 хМВтч, до потребителите са достигнали едва 18.559 /;

- в следствие неблагоприятното движение на приходите и разходите, дружеството преминава от печалба в размер на 250 хил.лв. за 2004 год., до загуба от 4 891 хил.лв. за 2009 год./за периода на управление са натрупани общо 12 888 хил.лв. загуби /;

- в резултат на генерираните загуби процесът на декапитализация протича интензивно и докато в началото на периода собственият капитал е бил положителен в размер на 10 084 хил.лв., то в края е отрицателен с 1 404 хил.лв. /първото критично ниво от 50 % от капитала е преминало още през 2008 год./;

- дългът расте ежегодно и достига до 13 396 хил.лв. в края на периода, което е 4.3 пъти повече от годишните приходи от продажби;

- в края на периода инвестициите са символични в размер на 60 хил.лв. при амортизационни отчисления от 334 хил.лв., т.е. не са влагани средства за обновяване, а само в минимален размер за поддръжка;

- свиването на капиталовия ресурс и собствените средства са довели до финансиране на текущата дейност изключително за сметка на „Булгаргаз” ЕАД, което е свързано с ръст на финансовия риск за акционера и кредиторите до неприемливи равнища;

- в резултат на посочените процеси счетоводната цена на една акция от 1.12 лв. в началото на периода се трансформира до -0.15 лв.;

- въпреки ясните индикатори за водене на дружеството към фалит няма разработена и одобрена от министъра оздравителна програма и решенията са вземани не по икономическа целесъобразност, а по социални съображения;

- цената на „оцеляване” на дружеството е неприемлива както за акционера, така и за кредиторите - намаление на активите с 2 905 хил.лв. и ръст на дълга със 7 738 хил.лв.

Заклучение: В края на периода на управление дружеството изпада в състояние на свръхзадлъжнялост и по смисъла на чл. 742, ал. 1 от Търговския закон, имуществото му не е достатъчно, за да покрие паричните му задължения. Макар и юридически да не е било обявено, дружеството фактически е доведено до състояние на фалит.

1.2. За периода на управление на Христо Христов

В качеството си на изпълнителен директор през едногодишния период на управление г-н Христов не постига подобряване на финансовото състояние на дружеството:

- продължава тенденцията на спад на продажбите на топлоенергия и достига едва 1 498 хил.лв. за 2010 год.;
- разходите, включително финансови, достигат до рекордно високи размери, 7 540 хил.лв.;
- годишният финансов резултат е загуба от 4 579 хил.лв.;
- задълбочава се декапитализацията на дружеството, като собственият капитал става отрицателен в размер на 6 млн.лв.;
- равнището на топлинните загуби се запазва неприемливо високо;
- запазва се състоянието на свръхзадлъжнялост на дружеството, като дългът нараства с 2 939 хил.лв. и достига в края на 2010 год. до 16 335 хил.лв.;
- решенията отново са вземани не по икономическа целесъобразност, а по социални съображения.

Заклучение: Дружеството си остава фактически в състояние на фалит, но с утежнени показатели за свръхзадлъжнялост, декапитализация и свиване на продажбите.

2. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА „ТОПЛОФИКАЦИЯ - ШУМЕН” ЕАД КЪМ 31.12.2010 ГОД.

Поради липса на необходимата информация Временната комисия не можа да изследва финансовото състояние на дружеството към момента на прехвърляне на собствеността от държавата, нито актуалното финансово състояние. Но дори от този по принуда непълен анализ Общинският съвет ще придобие представа за дълбочината на кризата и необратимостта на процесите, довели дружеството до състояние на неплатежоспособност още преди придобиването на собствеността от държавата.

Анализ на финансовото състояние на дружеството към края на 2010 год. е изложен по-детайлно в Приложение № 3.

Дружеството генерира огромни за неговите мащаби загуби, като равнището на финансов риск е доведено до неприемливо ниво.

Общата представа е не за влошено финансово здраве, а за предприятие във фактически фалит.

Показателите за обща ликвидност и платежоспособност са минали критичните си точки и са ясен индикатор за блокаж и невъзможност да се поемат задълженията и в дългосрочен период. Липсват буфери за финансова гъвкавост, материалните и финансови ресурси са оскъдни и крайно недостатъчни за функциониране на бизнеса.

Години наред продажната цена на услугите е далеч от себестойността им, като за 2010 год. се достига до абсурдната ситуация приходите от продажби по отчета за приходи и разходи да не покриват дори разходите за горива. И това при положение, че за същата година разходите за горива са едва 33 % от всички разходи на дружеството.

Налага се изводът, че при управлението на дружеството през периода след 2005 год. не се прилагат икономически критерии за оценка на стопанските резултати, а определящи са станали политически и социални съображения. Но е

ясно от икономическата теория, че такава система е нежизнеспособна. Проблемът не е в ниските цени, а във високите разходи при извършване на услугите.

Анализът на финансирането на дейността, доколкото до този сезон са оказвани услуги, еднозначно показва, че собственият капитал и активи се „изяждат“ ежегодно. Това означава, че функционирането на предприятието е станало възможно само за чужда сметка. Задържането на плащанията към доставчиците и приоритет на плащанията към персонала са се превърнали в ненарушима практика.

При анализа на паричния поток за 2010 год., изчислен на основата на динамиката на всички ресурси, се установи отрицателен нетен паричен поток в размер на 8 324 хил.лв. При приходи от продажби за годината едва 2 046 хил.лв, това е една четвърт от недостига на паричния поток. В такава ситуация не може да се твърди, че паричните потоци изобщо се управляват.

Заклучение: Фактически дружеството е било в състояние на фалит при прехвърляне на собствеността върху капитала от държавата на общината. Обстоятелството, че общината приема това дружество без съществено редуциране на част от дълга му, принадлежащ на държавно дружество "Булгаргаз" ЕАД и натрупан през периода на държавно управление, предопределя липсата на шанс за прилагане на оздравителна програма за възстановяване на бизнеса. Това е основната причина, поставила общината в неприемлива зависимост от частния партньор, лансиран от кмета. Следователно обявяването в несъстоятелност е логическа последица от действията и бездействията на държавата и общината относно управлението на това дружество.

3. АКТУАЛНО ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

Поради вече изложеното обстоятелство, че изпълнителният директор не предостави исканата информация, времената комисия не може да изрази квалифицирано становище за актуалното финансово състояние.

Несъмнено е обаче, че то е влошено за периода на доверително управление дори и поради факта, че не стартира отоплителният период и дружеството трупа само разходи.

4. РАВНИЩЕ НА ДЕКАПИТАЛИЗАЦИЯ.

МАСА НА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ

Държавата прави нееднократни опити да продаде на частен инвеститор притежаваните от нея акции в дружеството. Процедура за приватизация е открита на 23.08.2005 год. Проведените конкурси са без реален купувач. Междувременно финансовото състояние се влошава тежко, което обезмисля продължаването на процедурите. При тази ситуация инициативата на кмета на Общината да се поеме отговорността за функционирането на дружеството е приемлива за държавата. Но в какво финансово състояние е дружеството и не предопределя ли това неговия фалит?

Тези показатели за финансовото състояние на дружеството са анализирани по информацията към 31.12.2010 год. Анализът е представен в Приложение № 4.

През 2008 год. чистата стойност на имуществото преминава през критичната точка на 50 % от записания капитал. Поради огромните за мащаба на бизнеса загуби, декапитализацията ускорява темпове и в края на 2010 год., когато общината го приема като собственост, процесът е станал необратим. Активите са спаднали до 11 115 хил.лв., а дългът е достигнал 16 635 хил.лв. Отрицателна величина е не само работният капитал, но и основният.

През целия период нито мениджърите, нито държавата са предприели ефективни мерки за преодоляване на неблагоприятната тенденция. Не е разработвана от Съвета на директорите и утвърждавана от собственика оздравителна програма, която да изведе дружеството от тежкото му финансово състояние и да даде шанс да се запази тази важна за обществото услуга.

При оценка на „Топлофикация - Шумен” ЕАД като цяло предприятие, което не извършва дейност, предвид продължителния период на функциониране като губещо предприятие и достигането му да фактически фалит, е приложен методът на определяне ликвидната стойност с оглед приблизително определяне на масата на несъстоятелност.

Въз основа на направения анализ активите с краткотраен характер са редуцирани от 4 896 хил.лв. в края на 2010 год. на 2 583 хил.лв. при евентуална разпродажба. Следователно те са крайно недостатъчни за покриване на дълга.

Това обстоятелство наложи да се анализират и преоценят и дълготрайните материални активи на дружеството. Въз основа на изложените съображения, при 6 219 хил.лв. балансова стойност към 31.12.2010 год. изчислената ликвидационна стойност не превишава 4 350 хил.лв.

При това положение може да се предполага, че масата на несъстоятелност на активите на дружеството е от порядъка на 6 933 хил.лв. Срещу тези активи има идентифицирани задължения 16 635 към 31.12.2010 год, а сега при всички случаи над 18 млн.лв. само към “Булгаргаз” ЕАД.

Това заключение показва, че вземанията ще се насочат към цялото секвеструемо имущество на длъжника „Топлофикация - Шумен” ЕАД, определено от закона като „несъстоятелна маса”. Следователно общината няма да има възможност да запази активи за продължаване на дейността чрез някаква форма на реструктуриране.

5. ПЛАЩАНИЯ НА ДРУЖЕСТВОТО КЪМ ОСНОВНИЯ КРЕДИТОР ПРЕЗ ПЕРИОДА НА ДОВЕРИТЕЛНО УПРАВЛЕНИЕ, ОТ КОГО СА ФИНАНСИРАНИ И ПРИ КАКВИ УСЛОВИЯ.

Поради вече изложеното обстоятелство, че изпълнителният директор и гл. счетоводител не предоставиха исканата информация, времената комисия не може да изрази квалифицирано становище за плащанията към „Булгаргаз” ЕАД през периода на доверително управление.

По непотвърдена информация са изплатени само 74 хил.лв на 30.01.2011 год. Плащанията са от средства на дружеството.

6. ЗАЛОГ НА АКЦИИТЕ НА ОБЩИНАТА

На 11.12.2010 година е сключен договор за залог върху поименни акции. Съгласно чл. 1 от договора, залогодателят учредява залог върху всички притежавани от него акции от капитала на „Топлофикация Шумен“ ЕАД в полза на кредитора „Ер Ве Е България“ ООД и му ги предава, като заедно с това му предоставя упражняването на правото на глас. Целта на учредяването на залога е обезпечаване на вземанията на кредитора, произтичащи от погасяване на задълженията на „Топлофикация – Шумен“ ЕАД към „Булгаргаз“ ЕАД.

До настоящия момент липсва каквото и да е погасяване на задълженията на „Топлофикация – Шумен“ ЕАД към „Булгаргаз“ ЕАД от страна на частния партньор „Ер Ве Е България“ ООД. Поради тази причина са налице основанията за приложение на точка 9 от договора за залог на акции, а именно „настоящият договор се прекратява в случай, че кредиторът не изпълнява задължението си за погасяване на задълженията на „Топлофикация – Шумен“ ЕАД към „Булгаргаз“ ЕАД при сроковете и условията, визирани в договор № 3 от 25.11.1998 година, сключен между „Топлофикация – Шумен“ ЕАД и „Булгаргаз“ ЕАД град София....”

Първото плащане към „Булгаргаз“ ЕАД е договорено с договора за встъпване в дълг от 11.12.2010 година – точка 2.4. от него за заплащане на част от задължението в размер на 2 000 000 лева до 20.12.2010 година, което плащане представлява първата вноска по приетия погасителен план.

Залогът на акциите не е вписан в регистъра на особените залози, тъй като не подлежи на вписване. Той е учреден по силата на чл. 185 ал. 3 от Търговския закон – за залагане на поименни акции с джиро. Акциите със съответното джиро, отбелязано върху тях, са предадени на управляващите „Топлофикация – Шумен“ ЕАД град Шумен.

Има основания за освобождаване на залога, тъй като са налице предпоставките на точка 9 от сключения договор за залог – не са погасявани задължения към „Булгаргаз“ ЕАД.

7. ИНВЕСТИЦИИ ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

По непотвърдена информация дружеството е финансирало през 2011 год. от собствени средства за основни ремонти, реконструкция и проектиране на бъдещата ко-генерация скромните 92 хил.лв.

Следователно не може да става дума за изпълнение на каквато и да е инвестиционна програма, целяща снижаване на загубите и подобряване ефективността от дейността.

Частният партньор не е инвестирал в “Топлофикация - Шумен” ЕАД.

8. ПРОДАЖБА ИЛИ БЕЗВЪЗМЕЗДНО ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ОСТАТЪЧНИ ЕМИСИИ ОТ ПРОИЗВОДСТВО НА ТОПЛОЕНЕРГИЯ

През 2010 год. дружеството е извършило продажба на остатъчни емисии на стойност 306 хил.лв., като са включени и авансовите количества за същата година.

По непотвърдена информация за 2011год. дружеството няма верифицирани количества и не е извършвана продажба. Не разполагаме с информация дали и при какви условия е подписан договор за безвъзмездно прехвърляне на бъдещи остатъчни емисии на “Титан Пауър” ООД в размер, съответен на частта на доставената топлоенергия за срока на настоящия договор. Тъй като липсва доставена топлоенергия, не би следвало да има и безвъзмездно прехвърляне на остатъчни емисии /въглеродни и топлинни/ от производството на топлинна енергия на доставчика.

9. ДЕЙСТВИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА НЕОБХОДИМИЯ ТОПЛИНЕН КОМФОРТ В УЧИЛИЩА, ДЕТСКИ ГРАДИНИ, ДЕТСКИ ЯСЛИ И ДР. ОБЩЕСТВЕНИ УЧРЕЖДЕНИЯ

Кметът на общината има множество изявления, че новият отоплителен сезон ще започне нормално и при конкурентно ниски цени.

Поради тези неоправдани очаквания администрацията не предприе необходимите действия за осигуряване на необходимия топлинен комфорт в общинските заведения, разчитащи на централно топлоснабдяване. Подведени бяха и другите организации, доверили се на изявленията на кмета, както и гражданите от съответните райони.

В резултат от това се формира социално напрежение. На пресконференция инж.Деян Чолаков, ръководител на мрежови експлоатационен район Шумен към „Електроенергиен системен оператор” ЕАД заяви, че при застудявания се очакват аварии в енергийната система заради неработещия ТЕЦ.

Едва на 13.12.2011 год. кметът на общината внесе за разглеждане от Общинския съвет предложение за утвърждаване на средства за извършване на дейности по изграждане на ел.инсталации, закупуване и монтаж на климатици и конвекторни отоплителни тела за общински образователни и здравни заведения. Последниците са най-малко две:

Първо, липса на нормално отопление през зимния период в тези заведения до въвеждане в експлоатация на новите съоръжения /а и след това при особено ниски температури/;

Второ, неефективно разходване на 130 хил. лв. от и без това оскъдните средства на общинския бюджет.

10. ВРЕДИ ЗА ОБЩИНАТА И ОТГОВОРНОСТ НА КМЕТА ОТ ПОДМЯНАТА НА КЛАУЗИ ОТ РЕШЕНИЕ № 734 ОТ 30.10.2010 И ПОДПИСАНИЯ РАМКОВ ДОГОВОР ЗА ДОСТАВКА НА ТОПЛОЕНЕРГИЯ

Констатираните несъответствия са по следните договорености:

- т. 4.1. за цената на доставка на топлинната енергия от “Титан Пауър” ООД на “Топлофикация - Шумен” ЕАД, съответно от 30 на 65 лева на МВтч;

- т. 5.1.3. за учредяване право на строеж по оценка на лицензиран оценител, трансформирано в задължение на “Топлофикация - Шумен” ЕАД да осигури изграждане на ко/три/ генерация в собствения си парцел в полза на “Титан Пауър” ООД ;

- т. 5.1.3.iii. за безвъзмездно прехвърляне на остатъчни емисии в размер, съответстващ на частта на доставената топлоенергия, трансформирано в изцяло беавъзмездно прехвърляне;

- завишаване на договорните неустойки, дължими при прекратяване на договора от купувача от 100 хил.лв. на 1 млн.лв.

По информация на адвокат Генчо Гатев има подписан анекс към рамковия договор, с който анекс изцяло се синхронизират приетият от Общинския съвет рамков договор и подписаният след това от кмета на общината. Уверенията на адвокат Гатев не са подкрепени от писмени документи. Председателят на комисията отправи устно искане до кмета да бъде представен този анекс, но въпреки обещанието това не беше направено. Това може да се класифицира като възпрепятстване работата на комисията, защото не само не позволи да се даде еднозначен отговор на въпроса за евентуалните вреди от действията на кмета, но и лиши комисията от възможността да изрази ясна преценка за рисковете и изгодите при разваляне на договора с частия партньор.

В случай, че няма подписан анекс, или не е реализирано синхронизирането на решението на Общинския съвет и рамковия договор, частният партньор ще използва всяка възможност за търсене на завишените неустойки по договора.

Към това ни насочва писмо на “ЕР ВЕ Е България “ ООД и “Титан Пауър” ООД № 61-01-3 от 06.01.2011год., съдържащо допускане за прекратяване на договора с предявяване на неустойка от 1 млн.лв. по чл. 7.8. В друго писмо № 26-00-93 от 07.01.2011 год. се говори за неустойки с редукия от 50 % на горната сума.

Няма правно основание за безвъзмездно предоставяне на право на строеж в терена на „Топлофикация – Шумен” ЕАД - град Шумен.

Съгласно точка 1 от Решение № 734 по протокол № 40 от 30.10.2010 година, Общински съвет - Шумен дава съгласие „Топлофикация – Шумен” ЕАД да учреди в собствения си поземлен имот № 83510.670.187 по кадастралната карта на гр. Шумен възмездно право на строеж на „Титан Пауър” ООД за построяване на Ко – генерационна инсталация със застроена площ от 5 000 кв.м. на цена, определена от община Шумен чрез лицензиран оценител.

Това решение е взето поради ограничението, поставено от Общински съвет - Шумен в точка 4 от същото решение № 734 по протокол № 40 от 30.10.2010 година, с което колективният орган дава съгласие „Топлофикация – Шумен” ЕАД да учреди залог върху акциите, притежавани от дружеството, включително с право на глас в общото събрание, без вземане на решения за: преобразуване и прекратяване, откриване на производство по несъстоятелност, увеличаване и намаляване на капитала и разпореждане с недвижими имоти, при вземането на които решения е необходимо предварително съгласие на Общински съвет - Шумен.

От администрацията е възложена оценка на лицензиран оценител. Той е оценил правото на строеж на 75 000 лева.

От справка в Агенцията по вписванията е видно, че „Топлофикация – Шумен” ЕАД град Шумен не е учредила нито възмездно, нито безвъзмездно право на строеж за изграждане на Ко – генерационна инсталация.

Няма правно основание и за безвъзмездно преотстъпване на емисии, тъй като емисиите представляват част от имуществото на „Топлофикация – Шумен” ЕАД и продажбата им следва да се подчинява на правилата за разпореждане с имущество на търговско дружество със 100% общински капитал.

Що се отнася до цената на доставка на топлинната енергия от “Титан Пауър” ООД на “Топлофикация - Шумен” ЕАД, това събитие не се е случило и на този етап няма вреда.

11. ОТГОВОРНОСТ НА ЧАСТНИЯ ПАРТНЬОР ЗА НЕГОВИТЕ ДЕЙСТВИЯ И БЕЗДЕЙСТВИЯ

11.1. Отговорност на представителите на частния партньор в Съвета на директорите на “Топлофикация-Шумен” ЕАД

Както се изясни в процеса на анализа, частният партньор не само не предприе необходимите действия за излизане на дружеството от кризисната ситуация, но и наложи политика на информационно затъмнение за своите действия и бездействия. Това дава основание за допускане, че целите му са различни от декларираните пред правителството, общината и гражданите.

Поражда се въпросът доколко е сериозно намерението на частния партньор да доведе до реално подобряване на състоянието на общинското дружество?

Инвестиционните намерения на „Титан Пауър” ООД не станаха ясни по отношение на конкретните мерки и ефекта от тях за нашето дружество. Имаше дори такива куриози, като предложението на кмета на общината с докладна записка от 19.08.2010 год. за провеждане на конкурс за учредяване на право на строеж върху целия терен на “Топлофикация - Шумен“ ЕАД от 42 дка за изграждане на ко-генератори с максимална обща електрическа мощност 150 мегавата. Само след няколко дни с нова докладна записка на кмета от 23.08.2010 год. тези параметри се промениха драстично в 5 дка и ко-генератори с мощност 5 мегавата. Частният партньор не е представял на общината оздравителна програма за “Топлофикация - Шумен“ ЕАД с конкретни мерки, инвестиции и финансово-икономически параметри със съответните срокове за изпълнение. Безспорно е обаче, че няма реални стъпки към финансова стабилизация на „Топлофикация - Шумен” ЕАД през периода на доверително управление от страна на частния партньор.

Ако се проследи наличната документация във връзка с инвестиционното намерение за ко-генерация, с което да се осигури по-евтин топлинен ресурс на нашето дружество, се установява, че:

- няма плащане от страна на „Титан Пауър” ООД дори и на скромно оцененото право на строеж в размер на 75 хил.лв.;
- няма предоставено разрешение за строеж;

- няма разрешение от Министерството по околната среда и водите;
- закупеното оборудване е рециклирано и не е ясно доколко отговаря на екологичните изисквания и дали изобщо може да се въведе в експлоатация.

Във връзка с определяне на цената на правото на строеж върху 5 000 кв.м. разгърнатата застроена площ в поземления имот на „Топлофикация - Шумен” ЕАД е изготвен доклад на независимия оценител Симеон Куцаров. Докладът е от август 2011 год., като определената справедлива пазарна стойност е 75 000 лева. Твърди се, че е на основата на пазарни аналози за достигнати продажни цени на аналогични вещни права от Община Шумен през 2011 год.

Ръководството на „Топлофикация - Шумен” ЕАД разгърна агресивна рекламна кампания за цените на топлоенергията през новия отоплителен сезон, но както е добре известно, такъв няма. Освен всички проблеми по доставката на газ буди недоумение липсата на представител на дружеството при провеждане на обществено обсъждане от ДКЕВР на предложените пределни цени за ел. и топлоенергия. Отделен въпрос е как при себестойност около 184 лв./ МВтч се разчита пределна цена 109.11лв. от комисията, а дружеството обяви продажна цена под 70 лв/ МВтч.

За неадекватност на представителите на частния партньор по отношение управлението на общинското дружество говори и твърдението, съдържащо се в Бележки към финансовия отчет за 2010 год., раздел 1.4 Действащо предприятие, че на ръководството не са известни обстоятелства, които да водят към несигурност относно възможността дружеството да продължи дейността си.

11.2. Отговорности на частния партньор от неизпълнение на рамковия договор:

Съгласно т. 5.2. от рамковия договор – неизпълнението на което и да е от условията, предвидени в т. 5.1. по независещи от страните причини, води до отпадане на настоящия договор, без същият да е породил каквито и да било правни последици за страните по него. Ако поведението на страните по договора е виновно при неговото неизпълнение, според т. 5.3 от договора, следва виновната страна да възстанови на невиновната всички вреди /преки и косвени/ по изпълнението на договора, като договорът отпада, без да породи други правни последици спрямо страните по него.

Общината е изпълнила ангажиментите си, подробно описани в точка 5.1 от рамковия договор: променен е съставът на Съвета на директорите, съставът е тричленен, в него влизат двама представители на доставчика, един от които е изпълнителен член, като е променен начинът на вземане на решения в съвета на директорите, които се вземат с мнозинство 2/3; учреден е договор за залог върху 100% от акциите от капитала на купувача; взето е решение на общинския съвет, с което е изразено съгласие за учредяване на право на строеж; има оценка на лицензиран оценител за правото на строеж; осигурени са всички условия за въвеждане в експлоатация на когенерационните мощности.

„Топлофикация – Шумен” ЕАД не е изпълнила задължението си да учреди право на строеж при цена на лицензиран оценител, определен от кмета на община Шумен, но частният партньор не е заплатил правото на строеж;

Частният партньор не е изпълнил следните ангажименти :

- неизпълнение на задължението за заплащане на сумата от 2 000 000 лева на „Булгаргаз” ЕАД по чл. 2, т. 2.4 от договора за встъпване в дълг, срокът за което изтече на 20.12.2010 година;

- “ЕР ВЕ Е България” ООД не е встъпил в дълг като съдлъжник за уреждане задълженията на “Топлофикация - Шумен” ЕАД към “Булгаргаз” ЕАД, какъвто ангажимент има по силата на подписания между двете дружества договор за встъпване в дълг;

- не е осигурил непрекъснат режим на топлоподаване към частните абонати на дружеството, което е задължение по т. 2.1 от сключения рамков договор;

- риск за отнемане на лиценза на “Топлофикация - Шумен” ЕАД от ДКЕВР заради незапочналия отоплителен сезон;

- неизпълнение на задължението за учредяване на право на строеж срещу заплащане на определената от лицензиран оценител цена в размер на 75 000 лева;

- забава при подготовката за изпълнение на задължението за инсталиране на когенерационните мощности;

- през периода на доверително управление допусна иск за обявяване на “Топлофикация - Шумен” ЕАД в несъсрочателност.

11.3. Налице е колизия между права и задължения на частния партньор

Колизията се състои в това, че частният партньор в същото време и управлява общинското дружество „Топлофикация – Шумен” ЕАД. Неизпълнението на основни задължения от страна на Съвета на директорите на общинското търговско дружество е свързано и с неизпълнение на задълженията на частния партньор и обратно.

12. ДЕЙСТВИЯ НА ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА ОБЩИНАТА В СЪВЕТА НА ДИРЕКТОРИТЕ ЗА ВЗЕТИТЕ РЕШЕНИЯ ЗА ИЗЛИЗАНЕ ОТ КРИЗИСНАТА СИТУАЦИЯ И ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ОБЩИНАТА

През целия период от встъпване в доверително управление на „ЕР ВЕ Е България” ООД представителят на общината в Съвета на директорите, г-н Максим Иванов не е уведомявал Общински съвет за взетите решения и мотивите за гласуване.

За да се изяснят причините за това, на 28.12.2011 год. председателят на Временната комисия проведе среща с г-н Максим Иванов.

От направените обсъждания се установи, че:

- представителят на общината е участвал само в едно заседание на СД, когато се е конструирал този орган;

- въпреки уговорките между кмета на общината и представителите на „Титан Пауър” ООД, представителят на общината не е избран и регистриран като председател на СД;

- през целия период след това представителят на общината не е канен по съответния ред и не е участвал при обсъждането и вземането на каквито и да е решения на СД.

Както е добре известно, решенията се вземат с мнозинство от 2/3 от членовете на СД, т.е. само с гласовете на представителите на частния партньор.

За съжаление Временната комисия не разполага с копие от протоколите от заседанията на СД и не може да се произнесе какви решения са вземани във връзка с кризисната ситуация на финансовото състояние на дружеството. Но е безспорно, че общината не е могла да защити своите интереси на собственик на капитала, щом нейният представител е изолиран от управлението. Нещо повече, решенията на СД могат да се оспорят, защото не е спазван чл. 51 от Устава на дружеството за свикване на СД.

13. ВЪЗМОЖНИ ДЕЙСТВИЯ ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА КРИЗИСНАТА СИТУАЦИЯ И ЗАЩИТА НА ИНТЕРЕСИТЕ НА ОБЩИНАТА

Както е добре известно, делото за несъстоятелност на “Топлофикация – Шумен” ЕАД стартира. Следващото заседание е насрочено за 24.01.2012 год.

За да се обяви дружеството в несъстоятелност от съда, трябва да се установи неговата неплатежоспособност. Тя е безспорна и плащанията към длъжниците са спрени поради обективна необходимост.

Производството по несъстоятелност преминава през две фази:

- през първата се констатира неплатежоспособността и се подготвят условията за удовлетворяване на кредиторите;

- през втората се обявява длъжникът в неплатежоспособност и кредиторите се удовлетворяват частично чрез постъпилите средства от масата на несъстоятелност.

При анализа на декапитализацията изяснихме, че масата на несъстоятелност безспорно не покрива задълженията към кредиторите. Отоплителният сезон не стартира и продължаването на дейността уврежда масата на несъстоятелност. Следователно не може да се очаква допускане от съда на оздравителна програма за “Топлофикация - Шумен” ЕАД. Длъжникът няма как да получи финансова помощ, за да излезе чрез стопанската си дейност от състоянието на неплатежоспособност.

С оглед защита на интересите на общината следва да бъде отстранен частният партньор от управлението на дружеството, да бъдат прекратени договорите с него и да се търсят неустойки заради виновно неизпълнение на договорените ангажименти.

По въпроса за прекратяване на договорите са възможни два подхода:

- при откриване на процедурата по несъстоятелност назначеният синдик от Шуменския окръжен съд има правната възможност съгласно разпоредбата на чл. 644 от ТЗ да прекрати всички действащи договори;

- от страна на общината, прекратяването на договорите поради неизпълнение на ангажиментите от страна на частния партньор, с едностранно предизвестие, изготвено и изпратено от изправната страна по договорите до неизправната.

При виновно неизпълнение на договора могат да се търсят неустойките, които са изрично предвидени в рамковия договор. Въпросът е, че по съдебен ред трябва да се докаже виновното неизпълнение на договорните задължения. В случая става дума както за „Титан Пауър” ООД, така и за „ЕР ВЕ Е България” ООД. Във втория случай е известно предварително, че и при успешно провеждане на съдебния иск вероятно няма да бъдат събрани суми от „Ер Ве Е България” ЕООД, поради регистрирания капитал от 100 лева.

По въпроса за отстраняване на представителите на „ЕР ВЕ Е България” ООД от управлението на „Топлофикация - Шумен,, ЕАД, с оглед колизията между правата и задълженията на частния партньор и вероятността да се предпочете защита на интересите на частния партньор пред тези на общината и кредиторите, решението е в зависимост от процедурата по несъстоятелност.

При условията на чл. 635/1/ от Търговския закон, синдикът има право на надзор, а не на управление и разпореждане с имуществото на обявеното в несъстоятелност дружество.

Но при условията на чл. 635/3/ от Търговския закон, при производство по несъстоятелност органите на длъжника могат да извършват всички процесуални действия, които не са изрично предоставени на синдика.

Настоящият Доклад за фактическото състояние и дейността на “Топлофикация-Шумен” ЕАД е приет от временната комисия с протокол 3 от 11.01.2012 год.

Председател :.....

Хр. Дечев

Членове :

Д. Русева

.....

И. Капралов

.....

Ст. Русев

.....

Г. Гатев

.....

Н. Калев

.....

Р. Антонова

Приложение № 1
Вх.№ 572/ 12.12.2011

До
Изп.директор на
„Топлофикация-Шумен” ЕАД

Относно: Предоставяне на информация за фактическото състояние и дейността на дружеството

Г-н Зайков,

В изпълнение на Решение № 9 по протокол № 3 от 07.12.2011 год. на Общински съвет - Шумен създадената временна комисия се нуждае от следната информация за изясняване на реалното състояние и предлагането на мерки за защита на интересите на общината:

1. Заверени копия на междинните и годишни финансови отчети на дружеството:

1.1. Междинни отчети към 30.09.2005, 30.09.2010 и 30.09.2011г.

1.2. Годишни финансови отчети за 2009 и 2010 год.

2. Заверени копия на Отчета за технико-икономическите показатели на дружеството към 30.09.2005, 30.09.2010, 30.09.2011; както и за 2009 и 2010 год.

3. Справка за вземанията и задълженията на дружеството към 30.09.2011

4. Справка за събираемостта на вземанията за деветмесечието на 2011 год.

5. Оценка за събираемост на вземанията на дружеството към 30.09.2011 год.

6. Заверена справка за формираните и начислени възнаграждения на СД по тримесечия за 2011 год., включително изплатени средства от дружеството по други ангажименти на членовете на СД

7. Справка за плащанията по сключени договори за външни консултантски услуги през 2011 год.

8. Справка за събраните просрочени вземания през 2011 год. чрез завеждане на съдебни искиове, начислените и изплатени такси, хонорари и присъдени задължения за дружеството в тази връзка

9. Справка за присъдените и изплатени/дължими задължения на дружеството през 2011 год.

10.Справка за съвременната стойност на ДМА според последната преоценка

11.Справка за извършени продажби и покупки на ДМА през 2011 год. по вид, оценка, цени и стойност.

12.Справка за отписаните несъбираеми вземания за 2010 и 2011 год.

13.Справка за извършените инвестиции в дружеството за периода след 30.09.2005 год. по години.

14.Справка за размера на дълга към „Булгаргаз” ЕАД /в разрез текущи и просрочени задължения/ към 31.12.2010 и към 30.09.2011 год./ при възможност с разчет за капитализацията през годините/.

15.Заверена справка от изп.директор и гл.счетоводител за извършени плащания към „Булгаргаз” ЕАД /по дати, суми и в два разреза - просрочени и текущи задължения/, както и копия от платежните нареждания, за периода от 30.09.2010 год. до сега.

16.Плащания към „Булгаргаз” ЕАД или издадени гаранции в полза на „Топлофикация - Шумен” ЕАД, в какъв размер са и при какви условия са извършени, съгласно Договора за встъпване в дълг на „ЕР ВЕ Е България” ООД от 11.12.2010 год., както и заверени копия от документи, потвърждаващи това.

17.Заверени копия от подписани споразумения между „Булгаргаз” ЕАД, „Топлофикация - Шумен” ЕАД и/или „ЕР ВЕ Е България” ООД през периода след 30.09.2010 год. във връзка с доставка на газ.

18.Заверена справка за извършените инвестиции в „Топлофикация - Шумен” ЕАД за периода на 2011 год. по вид, размери и източници на средствата.

19.Заверено копие от Оздравителна програма на дружеството /ако има такава/ и/или одобрена от СД Инвестиционна програма за 2011 год.

20.Заверени копия от протоколи за оценка и продажба, договори за продажба и извлечения от сметка, доказващи движението на паричните средства, постъпили от продажба на остатъчни емисии през 2010 и 2011 год.

21.Заверена справка за разходването на постъпленията от остатъчни емисии.

22.Копие от подписан договор /ако има такъв/ с „ЕР ВЕ Е България” ООД за безвъзмездно прехвърляне на остатъчни емисии от топлинна енергия.

23.Какви действия са предприети от ръководството във връзка с изграждането на ко-генерация в полза на „Титан Пауър” ООД на площадката на „Топлофикация - Шумен” ЕАД, извършена ли е оценка на правото на строеж и ако да, копия от оценката.

24.Заверено копие от подписани споразумения между страните във връзка с ко-генерацията и съответните документи по реализация на този ангажимент.

25.Копия от протоколите на СД от 30.09.2010 до сега.

26.Копие от представен пред ДКЕВР доклад за утвърждаване цените на електрическата и топлинна енергия на „Топлофикация - Шумен” ЕАД за втори ценови период.

27.Справка за преводи от „ЕР ВЕ Е България” ООД към „Топлофикация-Шумен” ЕАД или директно плащане към доставчика „Булгаргаз” ЕАД съгласно

т.2.4. от Договора за встъпване в дълг, подписан на 11.12.2010 год., и ако има такива, копия от документите, потвърждаващи плащанията.

28. Встъпил ли е в дълг „ЕР ВЕ Е България” ООД към „Булгаргаз” ЕАД съгласно договора от 11.12.2010 год., и ако да, копия от документите, които го потвърждават, включително направеното предложение и от одобрението на Надзорния съвет на „Булгаргаз” ЕАД

29. Копия от кореспонденцията на дружеството с „Булгаргаз” ЕАД във връзка с газоснабдяването за сезон 2011-2012 год.

30. Копие от договор за доставка на газ с „Булгаргаз” ЕАД или друг алтернативен доставчик за сезон 2011-2012 год.

31. Налично резервно гориво и за какъв период може да осигури топлоподаване.

32. Разчет на ръководството на дружеството по обосновката на обявената цена за клиентите на топлоподаване за сезон 2011-2012 год.

33. Обсъждал ли е СД настоящата кризисна ситуация във връзка с неосигуреното и какви действия са предприети за разрешаването на проблема?

34. Какво е становището на СД за произтичащите действия във връзка с иска на „Булгаргаз” ЕАД за откриване на процедура по несъстоятелност?

Считаме, че ръководството на дружеството ще бъде коректно и ще предостави исканата информация до 16.12.2011 год. в стая № на Община Шумен.

Христо Дечев
Председател на
временната комисия

Анализ на периода на управление на Иван Кунев и Христо Христов

Иван Кунев е вписан като изпълнителен директор на дружеството с Решение на ШОС по фирмено дело № 231 от 12.10.2005 год. Освободен е от СД и като изпълнителен директор от 02.02.2010.

Христо Христов е вписан като изпълнителен директор от 02.02.2010г. и освободен от 05.02.2011 год.

Като изхожда от приетата от дружеството счетоводна политика, комисията приема, че следва да анализира периода на управление съобразно финансовите отчети както следва:

- за Иван Кунев като начален междинният отчет към 30.09.2005 год., а като финален годишният финансов отчет за 2009 год.;

- за Христо Христов като начален годишният финансов отчет за 2009 год., а като финален годишният финансов отчет за 2010 год.

За целите на анализа на периода на управление се приеха и приложиха показатели, оценяващи дейността на мениджърите според подобряването или влошаването на стопанската дейност на дружеството и неговото финансово състояние.

Таблица № 1

Показатели	Мярка	30.09. 2005	2009	2010
1.Нетни приходи от продажби	хил.лв.	3 652	3 140	2 486
-на топлоенергия		2 769	2 178	1 488
-на ел.енергия		439	574	498
-други		444	388	200
2.Разходи по иконом.елементи	„	4 534	7 515	6 758
-за персонала		679	1 031	932
3.Оперативен маржин	„	- 882	-4 375	-4 272
4.Финансирания	„	17	22	22
5.Финансови приходи	„	297	295	472
-приходи от лихви		285	294	472
6.Финансови разходи	„	183	811	782
-разходи за лихви		173	803	770
7.Счетоводна печалба	„	- 790	-4 891	- 4 579

8. Собствен капитал	„	10 084	-1 404	- 6 001
-основен		9 967	9 697	9 697
-резерви от преценка		1 841	1 787	1 787
-натрупани загуби		- 639	-7 994	-12 888
-текущи загуби		-815	-4 894	-4 597
9. ДМА	„	8 421	6 458	6 219
10. Краткотрайни активи	„	7 323	6 333	4 896
-материални запаси		380	546	537
-вземания		6 689	5 747	4 347
-съдебни и присъдени		3 569	4 132	3 218
-пари		245	40	12
11. Дългосрочни задължения	„	1 724	249	8 939
12. Краткосрочни задължения	„	3 934	13 147	7 396
13. Общо дълг	хил.лв	5 668	13 396	16 335
14. Капиталов ресурс	„	15 744	11 992	10 334
15. Гиринг	коеф.	0.36	1.12	1.58
16. Възнаграждения на 1 лев продажби	лева	0.186	0.328	0.375
17. Среден срок на вземанията	дни	328.6	208.9	201.6
18. Среден срок на плащане на задълженията	дни	330.6	1 660.5	2 678.8
19. Инвестиции	хил.лв	344	60	96
20. Амортизации		206	334	315
21. Производство на:				
-топлоенергия за пренос	хМВтч	98 100	49.044	39.719
-ел.енергия -нето	„	8 000	2.289	2.630
21. Загуби по преноса	хМВтч	33 197	26 352	21 160
- по обем	%	33.84	53.73	53.27
22. Средна продажна цена на топлоенергия	лв/мвт ч	62.23	95.97	80.17
23. Счетоводна цена на една акция	лева	1.12	-0.15	-0.62

Анализът на информацията от горната таблица показва, че през целият период се развиват двете неблагоприятни тенденции на едновременно ежегодно намаление на продажбите и ръст на разходите.

Всички финансови показатели са се влошавали, а равнището на финансов риск е нараствало, докато се достигне до неприемливо за собственика и кредиторите състояние на фактически фалит.

По-детайлно заключенията за управлението на двамата изпълнителни директори са изложени в т. 1 на доклада на комисията.

Приложение № 3

Финансово състояние на „Топлофикация-Шумен” ЕАД и неговата промяна след прехвърляне на собствеността на дружеството в общинска и след прехода към доверителни управление от частния партньор

Анализът на финансовото състояние на дружеството е извършен на основата на годишния финансов отчет за 2010 год. Фактическото състояние към днешна дата ще се различава, но то със сигурност ще е още по-лошо, поради извършвани разходи без оперативна дейност и съответно липса на приходи от услуги. Но дори от този по принуда непълнен анализ, общинският съвет ще придобие представа за дълбочината на кризата и необратимостта на процесите, довели дружеството до състояние на несъстоятелност още преди придобиването на собствеността от държавата.

1. Общо представяне на финансовите резултати от стопанската дейност на дружеството.

По данни на Отчета за доходите резултатите са следните:

Таблица № 2

Показатели	хил.лв
	2010г.
1.Приходи от дейността	2 489
2.Разходи за дейността	6 758
3.Оперативен маржин	-4 269
4.Финансови приходи	472
5.Финансови разходи	782
6.Резултат от финансови операции	-310
7.Счетоводна загуба	-4 579
8.Данъци	18
9.Нетна загуба за периода	-4 597

Дружеството генерира големи загуби за размера на бизнеса , а равнището на финансов риск е неприемливо високо. Разходите само за 2010 год. превишават приходите 2.7 пъти. Отделен въпрос е събираемостта на тези приходи. Следователно общата картина е нежизнеспособен бизнес.

2. Ликвидност, платежоспособност и гъвкавост

Възможността дружеството да прилага кризисен мениджмънт се определя от равнището на показателите за ликвидност, платежоспособност и гъвкавост.

Ликвидността е първият буфер, коригиращ временни неравновесия между приходите и разходите.

Платежоспособността е вторият буфер, определящ способността да се посрещат и преодоляват дисбалансите в средносрочен и дългосрочен период.

Таблица № 3

Показатели	2010г.
Коефициент на обща ликвидност	0.656
Коефициент на платежоспособност	-0.361

И двата показателя са преминали критичното ниво и са ясен индикатор за невъзможност да се посрещнат задълженията към кредиторите дори в дългосрочен аспект.

Финансовата гъвкавост се изразява с възможността бързо да се освобождават финансови средства с оглед погасяване на предстоящи плащания. Тази възможност се е превърнала в невъзможност, защото:

- продажбите са спаднали драстично, а след като не стартира новият отоплителен сезон, състоянието ще се влоши драматично;
- поради спецификата дружеството не разполага със значителни материални активи, без които стопанската дейност може да бъде продължена, а те да се продадат на приемливи цени;
- дружеството не разполага със собствен работен капитал, а коефициентът на маневреност е силно отрицателен.

Таблица № 4

Показатели	2010г.
Собствен работен капитал	- 2 500
Коеф.на финансова автономност	- 0.367
Коеф. на маневреност на собствения капитал	-0.416

Липсата на собствен работен капитал е причина за нестабилност и невъзможност гъвкаво и ефективно да се управляват материалните и парични потоци с оглед финансиране на текущата дейност на дружеството.

3. Себестойност и ценообразуване

При анализ на връзката между себестойност на услугите и тяхната продажна цена се разкрива широко разтворената ножица в тяхната динамика през годините и равнище за 2010 год.

Таблица №5

Показатели	Мярка	2010г.
1.Ел. енергия		
-разходи за горива	Лв. /	161.40
-продажна цена	МВтч	189.48
2.Топлоенергия	„	
-разходи за горива		110.18
-продажна цена		80.17
3.Разлика между разходи и цена	„	
-ел.енергия		-28.08
-топлоенергия		-30.01

Вижда се, че продажната цена дори не покрива разходите за горива, които по отчета за 2010 год. представляват едва 33 % от всички разходи на дружеството.

Таблица № 6

Разходи в хил.лв.	2010г.	%
Суровини и материали	260	3.5
Горива	2 494	33.0
Ел.енергия-купена	128	1.7
Други	2 366	31.4
-обезценка на вземания	1 065	
-отписани вземания	197	
Външни услуги	173	2.3
Амортизации	315	4.2
Ремонти	89	1.1
Социални разходи	83	1.1
Възнаграждения	722	9.6
Осигуровки	127	1.7
Финансови разходи	783	10.4
-лихви към доставчици	762	
Разходи всичко	7 540	100.0

Известно е, че цените на ел. енергията и топлоенергията подлежат на регулиране от страна на държавата чрез ДКЕВР. Комисията обяви обществено обсъждане за втори ценови период на 06.12.2011год. В доклада за това обсъждане се съдържаха предложение за цена на топлоенергия 109.11 лв./МВтч. при това с норма за възвръщаемост 4.47 %. Пределната цена е разчетена с

прогнозни годишни приходи на „Топлофикация - Шумен” ЕАД в размер на 5 746 хил.лв. Това са параметри, драстично различаващи се от реалностите.

Ясно е, че в продължение на години при управлението на дружеството не се прилагат икономически критерии за оценка на дейността, а социални и политически. Резултатът е деформация в ценообразуването, нарушаването на всяка икономическа логика за функциониране на предприятие, носещо за една година 2 939 хил.лв. приходи при 7 540 хил.лв. разходи.

4. Финансиране на дейността

За да се оценят вземаните управленски решения от страна на мениджмънта на дружеството, е важно да се проследят източниците на финансиране на дейността и произтичащите от това финансови рискове.

Таблица № 7

Показатели	2010г.
Дългосрочни пасиви	8 939
Текущи пасиви	7 396
Общо дълг	16 335
Основен капитал	9 697
Собствен капитал	- 6 001
Общо капиталов ресурс	10 334
Гиъринг	1.58
Краткоср.дълг/ нетни приходи от продажби	2.97

Дългът е външно финансиране, равнището и динамиката на което са носител на финансов риск.

Общият капиталов ресурс се е свил до 10 334 хил.лв, а собственият капитал е отрицателна величина.

Гиърингът е показател за обременеността с дългове, като нива над 0.5 се приемат за недопустими. В случая равнището му е три пъти над допустимия размер и недвусмислено изразява факта, че вече е поет несъразмерен дълг.

Драстичното свиване на приходите от продажби, съчетано с ръст на дълга, води до положение, когато всеки лев продажби носи 2.97 лева краткосрочен дълг т.е. бизнесът се „самоизяжда”. Този процес може да се илюстрира със следните данни.

Таблица № 8

Показатели	2010г.
Дълготрайни активи	6 219
Краткотрайни активи	4 896
Общо активи	11 159
Собствен капитал	- 6 001
Дълг	16 335

Данните потвърждават, че спадът на приходите и активите е неконтролиран.

5. Анализ на паричните потоци

Ефективното управление на паричните потоци е определящо за финансовото здраве на дружеството. Те отразяват движението на парите от и към дружеството.

В следващата таблица е посочено движението на парите при финансиране на оперативната, инвестиционната и финансовата дейност.

Таблица № 9

Показатели	2010г.
1. Парични потоци от основната дейност	
- постъпления от клиенти	3 686
- плащания на доставчици	2 521
Нетен паричен поток от основната дейност	167
2. Парични потоци от инвестиционната дейност	96
- покупка на ДМА	0
- продажба на ДМА	
Нетен паричен поток от инв. дейност	- 96
3. Парични потоци от финансовата дейност	
- нетен паричен поток	- 99
4. Парични средства в края на периода	12

Дружеството задържа плащанията към доставчиците, което се е превърнало в трайна политика. И въпреки че тя е продиктувана от острият недостиг на финансови средства, ясно е, че възможностите за нейното прилагане са напълно изчерпани. Доказателство за това е искът на основния доставчик за обявяване в несъстоятелност.

Важно е да се определи балансирането на краткотрайните активи и пасиви. Изчисленията са направени по отношение на промените за едногодишния период от края на 2009 до края 2010 год.

Картината е сравнително пълна, защото включва финансовия резултат, безналичните сделки и промяната на работния капитал.

Таблица № 10

Показатели	2010г.
1. Балансова загуба	-4 597
2. Безналични сделки	621
- амортизации	315
- продажба на ДМА и др.	306
3. Промяна на работния капитал	-4 348
+/- задължения	2 939

+/- краткотрайни запаси	-9
+/- краткосрочни вземания	- 1400
4.Нетен паричен поток	-8 324

Нетният паричен поток се променя драстично негативно в размер на 8 324 хил.лв., като фактори за това са:

- промяна на работния капитал с –4 348 хил.лв.;
- финансов резултат за годината, загуба от 4 597 хил.лв;

При такива процеси няма как да се овладеят паричните потоци за текущата дейност, а за погасяване на стари задължения изобщо няма ресурс.

6. Защита на интересите на собственика на капитала и на трудовия колектив

За да се направи заключение за реалните приоритети при управление на дружеството, ще използваме данните от следната таблица за периода 2006-2010 година.

Таблица № 11

Показатели	2006г.	2009г.	2010г.
Капитал			
- внесен	9 797	9 797	9 797
- собствен	8 102	- 1 404	-6 001
Счетоводна цена на 1 акция	0.83	-0.14	-0.61
Разходи за персонала	1 067	1 035	932
-заплати и осигуровки	965	920	849
-социални разходи	102	115	83
Разходи за персонала на 1 лев продажби	0.26	0.37	0.45

Вижда се, че собственият капитал и счетоводната цена на акция, изразяващи интересите на собственика на капитала, се свиват драстично и достигат отрицателни величини. В същото време разходите за персонала на лев продажби растат съществено.

Анализ на декапитализацията

Равнището и динамиката на собствения капитал са от ключово значение за жизнеспособността на бизнеса. Те изразяват дали предоставеният от акционерите капитал се свива или умножава и достатъчен ли е за оцеляване.

Анализът на капитала на дружеството показва, че през целия период след 2004 год. поради неефективност на дейността от гледна точка на икономическите критерии за оценка, внесеният от държавата капитал се е “изяждал”.

Таблица №12

Показатели	2005г.	2009г.	2010г.
Собствен капитал	10 084	-1 404	-6 001
- записан капитал	9 697	9 697	9 697
- резерви	1 841	1 787	1 787
- натрупани загуби	- 639	-7 994	-12 888
- текуща загуба	- 815	-4 894	-4 597
Дълготрайни активи	8 421	6 458	6 219
Краткотрайни активи	7 323	6 333	4 896
Дълг	5 688	13 396	16 635
-дългосрочен	1 724	249	8 939
-краткосрочен	3 934	13 147	7 396
Собствен работен капитал	3 389	- 6814	-2 500
Собствен основен капитал	6 695	5 410	-3 501
Възвръщаемост собствен капитал	-8.18	-50.47	-47.40

Последната година, през която дружеството получава субсидии от държавата с оглед на това, че изпълнява и социални задачи, е 2004 год. Субсидията възлиза на 1 089 хил.лв. и е била достатъчна, за да изведе дружеството на печалба.

През 2008 год. чистата стойност на имуществото преминава през критичната точка на 50 % от записания капитал. Поради огромните за мащаба на бизнеса загуби, декапитализацията ускорява темпове и в края на 2010 год., когато общината го приема като собственост, процесът е станал необратим. Активите са спаднали до 11 115 хил.лв., а дългът е достигнал 16 635 хил.лв. Отрицателна величина е не само работният капитал, но и основният.

През целия период нито мениджърите, нито държавата са предприели ефективни мерки за преодоляване на неблагоприятната тенденция.

Обстоятелството, че предстои откриване на процедура по несъстоятелност по иск на основния кредитор “Булгаргаз” ЕАД, налага да се задълбочи анализът, и доколкото е възможно на този етап, да се направи приблизителна оценка за кредитоспособността и масата на несъстоятелност.

При оценка на цели предприятия, които са продължително губещи и пред фалит, се прилага методът на ликвидационната стойност. Особеното в случая е,

че не се търси справедлива пазарна стойност, а вероятна продажна цена на активите. Защото на голяма част от активите не може да се придаде “търговски вид” и те се предлагат на купувачите “каквито са и където са”. Утежняващи обстоятелства са и ниското търсене, както и световната криза.

Прилага се методът на “амортисъора”. Отчита се обстоятелството, че активите при разпродажба губят част от пазарната си стойност, докато дълговете не само не намаляват, но и растат поради предявяване на искиове за забава и лихви.

Като правило краткотрайните активи се използват още в началото на ликвидационния процес.

По данни от счетоводния баланс на дружеството към 31.12.2010 год. краткотрайните активи са били следните:

Таблица №13

Вид	Сума хил.лв
Материални запаси	537
Вземания	4 347
Парични средства	12
общо	4 896

Паричните средства са минимални, а освен това те се изчерпват бързо. Материалните запаси са представени в баланса по тяхната нетна реализируема стойност и годишна оценка към 31.12.2010 год.

Техният състав дава основание за сериозна редукция на очакваните постъпления при продажба. Практически резервните части са обездвижени от години, като 214 хил.лв. са демонтирани абонатни станции.

Таблица № 14

Материални запаси	Стойност по баланс	% на редукция	Разчетени суми
Материали	80	30	56
Мазут	7	15	6
Резервни части	441	60	176
Други	9	33	6
общо	537		244

Съгласно обявената от дружеството счетоводна политика вземанията се оценяват по стойността на възникване, намалена с признатите обезценки за трудносъбираемите и несъбираеми вземания. Заради ниска събираемост през периода 2009-2010 год. са обезценени вземания за 2 470 хил.лв и са доначислени разходи по ОПР в размер на 1 065 хил.лв. Прилаганият от ръководствата на дружеството скъпо струващ и тромав механизъм на събиране на вземанията обогатява по-скоро ангажираните със събирането юристи и институции и не носи очакваните приходи. Практика е било на лицето, оказващо юридически услуги, да се договаря и заплаща авансово възнаграждението по изпълнителните дела.

Таблица №15

Клиенти	До 2009г.	От 2010г.	общо	Обезценка 31.12.2010г.	Балансова стойност
А.Текущи	741	704	1 445	316	1 129
-корпоративни	57	358	415	5	410
-граждани	684	346	1 030	311	719
Б.Съдебни	3 796	648	4 444	1 901	2 543
-по съдебни спорове	196		196	167	29
-присъдени	3 037	509	3 546	1 491	2 055
-мораторни лихви	563	139	702	243	459
Всичко	4 537	1 352	5 889	2 217	3 672

Вижда се, че вземанията на дружеството са се стопявали ускорено, за разлика от дълга, който ежегодно расте. Нещо повече, в доклада на независимия одитор се изразява квалифицирано мнение, че включените във финансовия отчет 2 320 хил.лв. необезценени вземания с произход 2006-2009 год. са с висока вероятност да не бъдат събрани и дружеството да понесе допълнителни загуби. В тази група са включени:

- вземания от клиенти 425 хил.лв
- по съдебни спорове 29 “
- присъдени 1 446 “
- мораторни лихви 320 “

На основата на този анализ може да се заключи, че вземанията следва да се редуцират от 4 347 хил. дългосрочни и краткосрочни на 2 327 хил.лв в най-добрия вариант. Следва да се има предвид, че дейността е прекратена и това усложнява събирането на вземанията.

При това положение ликвидната стойност на краткотрайните активи добива следните размери:

Таблица № 16

Краткотрайни активи	2010	Обез- ценка	Редуци- рана сума
Материални запаси	537	45.4	244
Вземания	4 437	52.4	2 327
Парични средства	12		12
общо	4 896	52.7	2 583

Не трябва да се забравя, че ликвидацията е съпътствана с разходи - административни, юридически, счетоводни, комисионни на посредници и т.н. Следователно няма как с краткотрайните активи да се покрият огромните задължения на дружеството, възлизащи по баланса му за 2010 год. на 16 335 хил.лв. Несъмнено сега те са още по-големи и надхвърлят 19 млн.лв.

За да се добие представа за масата на несъстоятелност и степента, в която кредиторите могат да очакват да удовлетворят вземанията си, ще се наложи и анализ на възможните постъпления от продажба на дълготрайните активи.

Съгласно декларираната счетоводна политика, ДМА се оценяват по цена на придобиване. Тя се образува от покупната им стойност и допълнителните разходи по придобиване, намалени с амортизациите и признатите обезценки.

В счетоводния баланс има натрупан резерв в размер на 1 787 хил.лв. от последващи преоценки на ДМА. Ръководството на дружеството декларира, че към 31.12.2010 год. стойността на ДМА е 6 219 хил.лв. и е близка до тяхната справедлива стойност. Но това е стойност на активите при работещо предприятие. Ликвидната ще бъде значително по ниска.

По счетоводния баланс към 31.12.2010 год. сумата и структурата на ДМА са както следва:

Таблица №17

ДМА	Сума	%
Земя	377	6.1
Сгради	358	5.8
Машини и апаратура	601	9.7
Съоръжения	4 841	78.2
Други	10	0.2
общо	6 219	100.0

Групата на машините и съоръженията заема 87.9 % от дълготрайните активи, а именно тя е с ниска ликвидна стойност. Тяхната първоначална стойност е 15 346 хил.лв., т.е. тази група активи е силно амортизирана.

Към това следва да се добави, че имотът се обезценява и поради загубата на статут на топлоснабдително предприятие на евентуалния купувач и отпадането на свързания с това законен сервитут. Известни са в това отношение проблемите на общината с мажоритарния собственик на „Мадара - Шумен” ЕАД.

Без да се навлиза в подробни разчети, което на този етап на анализа не е и необходимо, може да се предположи, че като цяло ДМА при ликвидация ще се обезценят не по-малко от 30 %.

От направения анализ на декапитализацията и грубо изчислената маса на несъстоятелност се стига до извода, че активите на дружеството са крайно недостатъчни за да покрият неговите задължения към 31.12.2010 год.

Таблица № 18

Показатели	Сума по баланс	Ликвидна сума
Дълг	16 335	16 335
Активи	11 159	6 933
-дълготрайни	6 219	4 350
-краткотрайни	4 896	2 583

Заключението от този кратък анализ е, че още към времето, когато общината е приемала без никакви претенции собствеността върху дружеството, дългът му е надхвърлял стойността на активите над 2.35 пъти. Несъмнено сега ситуацията е още по-неблагоприятна.